

Verwerking reacties op het schetsontwerp Westerzeedijk – 9 juli 2019

Inleiding

In dit document staan de reacties op het schetsontwerp Westerzeedijk samengevat. Deze reacties zijn ontvangen op verschillende momenten en van verschillende stakeholders. Deze lijst is samengesteld uit:

- De reactienota die als bijlage bij het voorkeursmodel is vastgesteld door de gemeenteraad in november 2018;
- Directe reacties vanuit de klankbordgroep;
- Directe reacties vanuit de omgeving;
- Directe reacties vanuit de gemeente Harlingen;
- Besprekingen in de klankbordgroep op 12 maart 2019, 21 mei 2019, 4 juni 2019 en 25 juni 2019;
- Reacties tijdens de gebiedsbijeenkomst op 26 maart 2019;

Het schetsontwerp is een verdere uitwerking van het in november 2018 vastgestelde voorkeursmodel voor de ontwikkeling van het Westerzeedijkgebied. In het schetsontwerp wordt verder vorm gegeven aan het ruimtelijk raamwerk van de openbare ruimte, functies en routes. Daarnaast worden ruimtelijke randvoorwaarden toegevoegd voor de ontwikkelvlekken.

De beantwoording van vragen en reacties is verdeeld in drie deelgebieden. Deze deelgebieden staat weergegeven in de kaart hiernaast. Daarnaast is een kopje quick wins toegevoegd, bestaand uit:

- Maatregelen Harlinger Strand;
- Wandelpad Westerzeedijk – Byniastate;
- Herinrichting Westerzeedijk (o.a. oversteken bij camping, parkeerterrein en ALDI).

Toelichting 'status'

In de kolom 'status' is aangegeven of een reactie heeft geleid tot een wijziging van het schetsontwerp. Het is ook mogelijk dat onderzoek wordt uitgevoerd en dat een besluit hierover in de uitwerking wordt genomen. Na vaststelling van het schetsontwerp wordt gestart met het voorlopig ontwerp en daarna volgt uitwerking in een definitief ontwerp.

Toelichting deelgebieden

- Deelgebied noord is het gebied tussen het spoor en de woonboten Westerzeedijk, met daarin onder andere ontwikkelvlekken 1, 2 en 3 en het park.
- Deelgebied midden is het gebied tussen de woonboten Westerzeedijk en het wandelpad Westerzeedijk – Byniastate, met daarin onder andere ontwikkelvlekken 4 en 5 en de parkzone naast deze vlekken.
- Deelgebied zuid is het gebied ten zuiden van de wandelroute, met daarin onder andere ontwikkelvlek 6.

Noord			
	Vraag/opmerking	Reactie gemeente Harlingen	Status
1	Er is behoefte aan een fietsenstalling aan de dijk, bijvoorbeeld ter hoogte van de Zuiderpier.	Vaak worden fietsen op de kop van de dijk tegen hekken aan gezet. Wij begrijpen de wens voor een stalling en willen kijken waar dit meegenomen kan worden in de plannen.	Er wordt een tijdelijke stalling bij de opgang naar de Stenen Man geplaatst deze zomer.
2	Er is behoefte aan een plek waar je met kinderen naartoe kunt gaan.	Belangrijke uitgangspunten voor de nieuwe invulling van het Westerzeedijkgebied is dat het een aantrekkelijk 'authentieke' recreatieve invulling krijgt die bijdraagt aan een gezonde stad. Spelen hoort daarbij. In het schetsontwerp wordt een groot deel van het gebied een openbaar park met routes, veel ruimte voor spelen en speelobjecten (met name in deelgebied Noord). Wat waar precies komt, wordt uitgewerkt in het voorlopig ontwerp.	Dit is al in het Schetsontwerp opgenomen. Nadere uitwerking volgt in het voorlopig ontwerp.
3	Komt er in het nieuwe gedeelte van Plan Zuid een speelgebied?	Dit valt buiten de scope van het project Westerzeedijk.	Niet meenemen in het Schetsontwerp.
4	Kan er een inschatting worden gedaan van de behoefte aan en gebruik van speelfaciliteiten en overig bezoek aan het park, bijvoorbeeld met inbreng van de buurtsportcoach?	Vanaf de start van het Open Plan Proces zijn speelfaciliteiten voor kinderen een breed geuite en grote wens van Harlingen. Daarnaast is in het OPP ook nadrukkelijk gevraagd om een park voor de Harlingen omdat dit in de binnenstad en aangrenzende gebieden onvoldoende aanwezig is. Dit geeft aan dat er veel behoefte is aan deze functies.	Speelfaciliteiten en park zijn opgenomen in het schetsontwerp.

Noord			
5	<p>Bewoners van de Zuidergrachtswal zijn tegen het doortrekken van de Zuidergracht met bevaarbaar water vanwege overlast door toename van het aantal vaarbewegingen en snelheid van boten. Suggesties van de klankbordgroep zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de vestingstructuur op een andere manier weergeven dan met water; - een ondiep waterbassin. <p>Bij het aanleggen van (ondiep) water is het wenselijk om een barrière aan te leggen tussen het gedeelte waar de woonboten liggen en het laatste deel richting de zeedijk.</p>	<p>Als je Harlingen nu via Westerzeedijkweg binnen rijdt dan is er geen sprake van een fijne stadsentree. Met de ontwikkeling van het Westerzeedijkgebied ontstaat hier de mogelijkheid dat te verbeteren. Harlingen is een waterstad, maar komend vanaf de Westerzeedijk duurt het lang voordat je die kwaliteit ziet. Wij zijn van mening dat door het weer terugbrengen van dit deel van de Zuidergracht (tot in de jaren '60 lag daar water) op een aantal manieren wordt bijgedragen aan een verbetering van de stad. De contour van de oude stad/bolwerk wordt op deze wijze duidelijk en het besef dat je een waterstad binnenkomt wordt versterkt.</p> <p>De bewoners van de Zuidgrachtswal zijn (zoals wij het begrijpen) vooral tegen het doortrekken (herstellen) van deze waterstructuur omdat er angst is dat er veel waterverkeer langs de woonboten zal komen. In overeenstemming met het waterschap moet gekeken worden of dit deel van het water überhaupt bevaarbaar kan zijn. Verder is en blijft het een doodlopende vaart. De optie om een ondiep waterbassin aan te leggen is een goed alternatief als het water niet bevaarbaar kan zijn.</p>	<p>Het verlengen van de Zuidergracht is in het schetsontwerp opgenomen. Het ontwerp wordt technisch en financieel onderzocht. Vervolgens wordt bepaald of de gracht wordt doorgetrokken en of er moet worden gezocht naar een alternatief.</p>
6	<p>De privacy van woonbootbewoners zit aan de waterkant. Woonbootbewoners zien daarom een toename van vaarverkeer niet zitten. Daarnaast wijzen zij op een risico van beschadiging bij toename van vaarverkeer.</p>	<p>Een uitgangspunt in het vastgestelde voorkeursmodel was dat het gebied een waterrijk karakter moet krijgen. Nu is het zo dat waterrijk niet direct hoeft te betekenen dat het bevaarbaar is. In de verdere planvorming zal goed gekeken worden waar eventueel nieuw vaarverkeer mogelijk is en tot minimale overlast zal zorgen. De vaarten waaraan de woonboten nu liggen zijn doodlopend en zullen dat blijven. Het is niet in de verwachting dat het vaarverkeer hier flink zal toenemen, maar hier zal goed naar gekeken worden.</p>	<p>Uitzoeken: is de toegestane vaarsnelheid goed aangegeven? Is aangegeven dat de vaarten doodlopend zijn?</p>

Noord			
7	Het ingetekende fietspad langs de woonboten Westerzeedijk stuit op weerstand.	Dit fietspad zal uit de plannen worden gehaald. Het fietspad en de ontsluiting van het Westerzeedijkgebied zal (voor de woonbootbewoners) achter de geluidswal blijven liggen.	Dit fietspad is niet meer opgenomen in het schetsontwerp.
8	De entree van de Waddenhal ligt nu aan de zuidzijde van het gebouw. Deze is een paar jaar geleden hier naartoe verplaatst. Het schetsontwerp gaat uit van een toegang via de westzijde. Daarnaast moet worden gekeken naar de route naar de ingang en het parkeerterrein aan de zuidzijde.	-	De entree op de huidige plek handhaven en schetsontwerp op dit punt aanpassen. Uitwerking van de route naar de ingang en de parkeerplaatsen volgt bij het voorlopig ontwerp.
9	Er is behoefte aan een hondenlosloopgebied. De huidige hondenlosloopplekken zijn ontoereikend (in de zomer enkel Harlinger Bos).	Er zijn twee gebieden in Harlingen aangewezen als losloopgebied; Het Harlinger Bos en het (september-april). Het Westerzeedijkgebied wordt een recreatief gebied voor Harlingers en toeristen van alle leeftijden. De combinatie van de doelgroepen Harlingers en toeristen met een hondenlosloopgebied is niet wenselijk. Er is geen intentie om van het Westerzeedijkgebied (behalve het strand) een losloopgebied te maken.	Wordt niet opgenomen in het schetsontwerp.
10	Het aantal parkeerplaatsen moet minimaal hetzelfde blijven.	In het concept schetsontwerp is dat gewaarborgd. Door het parkeerterrein aan de noordzijde te vergroten kan naast het vergroenen van het parkeerterrein het aantal parkeerplaatsen tenminste gelijk en waarschijnlijk meer zijn. Het ingetekende aantal parkeerplaatsen is voldoende voor het huidige aantal dagparkeerders. Voor de nieuwe ontwikkelvlekken is het uitgangspunt parkeren op eigen terrein.	Het aantal parkeerplaatsen blijft ongewijzigd in het schetsontwerp. Het aantal parkeerplaatsen wordt opnieuw getoetst in het voorlopig ontwerp.
11	De gemeente brengt de parkeersituatie in de stad in beeld. Kan dit worden vervroegd en betrokken bij de invulling van het Westerzeedijkgebied?	De gemeente werkt aan een nieuwe Mobiliteitsvisie. Parkeren in Harlingen waaronder de Westerzeedijk is hier een onderdeel van. In de uitwerking van de plannen voor de Westerzeedijk wordt met Mobiliteitsvisie rekening gehouden. Vooralsnog is geen aanleiding om het schetsontwerp aan te passen.	Uitkomsten Mobiliteitsvisie verwerken in het voorlopig ontwerp.

Noord			
12	Bewoners van de binnenstad hechten aan het uitzicht naar de dijk en zicht op de stad vanuit de omgeving. De hoogbouw op vlek 1 en 2 is niet passend op deze locatie. De voorkeur gaat daarom uit naar bebouwing van 1 of 2 lagen. Daarnaast zijn er zorgen over geluid: een groot gebouw kan gaan fungeren als klankkast. Tot slot is het ontwerp van groot belang, deze locaties moeten architectonisch hoogwaardig worden ontworpen.	In het, in november 2018 vastgestelde, voorkeursmodel is een bestemmingswijziging op vlek 1 en vlek 2 aangegeven. De ontwikkelmogelijkheden in het Westerzeedijkgebied zijn door de reserveringszone van de dijk beperkt, maar in de kop van het gebied (vlek 1 en vlek 2) zijn de mogelijkheden voor bouwen wel aanwezig. Daarnaast ontstaat hier een uitgelezen kans om het Westerzeedijkgebied beter en functioneel te koppelen aan de binnenstad en de Willemshaven. Vastgesteld is dat de bebouwing zeker niet hoger mag zijn dan de nieuwbouwblokken aan de Zeeweg en Spoorstraat. Het voorkomen dat de nieuwbouw als klankkast gaat fungeren is een goede aanvulling op de eisen die gesteld moeten worden aan de nieuwbouw op vlek 1.	In deze fase zijn nog geen gedetailleerde eisen gesteld ten aanzien van de ontwikkelingen op deze locaties. Deze eisen worden ook niet vastgelegd in dit schetsontwerp. De eisen die worden gesteld aan marktpartijen voor de ontwikkelvlekken worden nog nader uitgewerkt.
13	Wat is de status van de vast te stellen kaders van vlek 1 & 2?	In het voorkeursmodel is aangegeven dat op ontwikkelvlek 1 en 2 ruimte is voor 'stedelijke maatschappelijke en/of commerciële functies, waarbij een aantal ruimtelijke uitgangspunten is gegeven ten aanzien van kwaliteit, levendigheid, parkeren en bouwhoogte. Op een later moment, als de gemeente met marktpartijen in gesprek gaat, worden deze criteria verder geconcretiseerd.	De ruimtelijke uitgangspunten worden niet nader uitgewerkt opgenomen in het schetsontwerp. Voor de volledigheid zijn de vastgestelde uitgangspunten in het voorkeursmodel wel opgenomen.
14	Er wordt in het schetsontwerp nog (te) weinig verbinding gelegd tussen het Westerzeedijkgebied en de omgeving (met name de Willemshaven en Waddenzee). Een visuele verbinding (bijvoorbeeld op de weg) en informatieborden zouden hieraan kunnen bijdragen.	De gemeente benadrukt het belang van de verbinding met de omgeving in het voorkeursmodel. Zowel in het Voorkeursmodel als schetsontwerp is hier aandacht aan besteed. Ontwikkelvlekken 1 en 2, de zwemlocaties (aan het strand en mogelijk in de Willemshaven) moeten op termijn ook bijdragen aan deze verbinding. Daarnaast heeft Sense of Place de opdracht gekregen om de verbinding tussen het binnen- en buitendijkse gebied te verbeteren door middel van kunst.	De verbinding met Willemshaven/keermuur is uitgewerkt in het schetsontwerp. Dit geldt ook voor trappen over de dijk. Kunst wordt nader uitgewerkt in het voorlopig ontwerp.

Noord			
15	Wat is de directe toegevoegde waarde van de plannen voor de bewoners van het Westerzeedijkgebied?	Een aantrekkelijke woonomgeving waarbij de toegang vanaf de Westerzeedijk het gebied in wordt verbeterd/vernieuwd. Waar mogelijk worden extra parkeervoorzieningen toegevoegd.	Opgenomen in het schetsontwerp. Verdere detaillering volgt in het voorlopig ontwerp.
16	In het Westerzeedijkgebied is geen ruimte voor <i>tiny houses</i> , dit conflicteert met de ambitie om van het gebied een aantrekkelijk recreatief gebied te maken.	Vlek 3 is in het voorkeursmodel aangegeven als zoekgebied langs de noord-, oost- en zuidzijde van de sportvelden en Waddenhal. Er is ruimte voor kleinschalige maatschappelijke en commerciële functies. Aan de zuid/oostzijde is een reservering gemaakt voor de uitbreiding van de Waddenhal, aan de oostzijde komt daarnaast ruimte voor sport en spel. Kleinschalig wonen in de vorm van <i>tiny houses</i> zou ook een optie kunnen zijn. Het college gaat beleid vaststellen ten aanzien van <i>tiny houses</i> , waarna verschillende locaties in de stad worden onderzocht. Het gaat hierbij waarschijnlijk om een (tijdelijke) periode van 10 jaar. Een van de te onderzoeken locaties is het deel van vlek 3 ten noorden van de sportvelden.	Geen wijzigingen in het schetsontwerp.
17	Welke invulling op vlek 3 heeft u voor ogen en welke criteria worden gehanteerd?	In het voorkeursmodel is aangegeven dat deze vlek een zoekgebied is met ruimte voor 'Kleinschalige maatschappelijke en/of commerciële functies'. De ontwikkeling die eventueel wordt gerealiseerd op vlek 3 wordt ingebed in het parkachtige, stedelijke en sportieve karakter van dit noordelijke deel van het gebied. De bebouwing is paviljoenachtig en parkeren dient buiten de vlek te worden opgelost.	De uitwerking van de ontwikkelvlekken gebeurt niet in het schetsontwerp. Vlek 3 heeft status van een zoekgebied waar nog geen concrete invulling voor is behalve de uitbereiding van de Waddenhal.

Noord			
18	Het schetsontwerp moet worden afgestemd op de beoogde functies op de ontwikkelvlekken. Hoe wordt hier in het ontwerp rekening mee gehouden?	Het schetsontwerp vormt een robuust ruimtelijk raamwerk van de openbare ruimte, functies en routes. In het schetsontwerp zijn met name de plaats en de gewenste uitstraling van dit raamwerk opgenomen. Binnen het ruimtelijk raamwerk is ruimte voor een aansprekend programma op de ontwikkelvlekken. Aan de marktpartijen die plannen ontwikkelen voor de ontwikkelvlekken worden daarvoor ruimtelijke uitgangspunten meegegeven die aansluiten bij het karakter van het raamwerk.	Geen wijziging in schetsontwerp
19	Welke maatregelen worden er genomen om de overlast voor de bewoners van de Zuidergrachtswal te beperken? Bewoners worden met de voorgenomen plannen aan twee zijden 'ingesloten'.	Voor overlast vanaf het water verwijzen we naar de antwoorden op vragen 5 en 6. Voor overlast vanaf het land is er geen verslechtering van de huidige situatie.	Geen wijziging in schetsontwerp
20	Hoe komt de entree naar de binnenstad vanuit het zuiden eruit te zien? Verdwijnen de kerktorens uit zicht?	Zicht op de kerktorens van Harlingen vanuit het zuiden is kenmerkend voor Harlingen. Mate van zicht is wel afhankelijk waar je je bevindt. Op grote afstand zie je beide kerktorens vanaf de N31. Op de Westerzeedijkweg valt de Grote Kerk geregeld weg (o.a. door bosschage Koementerrein). Het zicht op de Michaelkerk is ter hoogte van het Koementerrein juist weer duidelijk. Als je verder doorrijdt (ter hoogte van de brandweerkarzerne) dan valt het zicht op de kerktoren overwegend weg achter de loodsen. Als we teruggaan naar het mooie zicht ten hoogte van Koementerrein dan kan gesteld worden dat vlek 1 vrijwel geen invloed heeft op het zicht en dat alleen het achterste deel van de ontwikkelvlek 2 wellicht iets effect kan hebben. De toren zal er wel echt nog boven uitsteken.	Zicht op kerktorens is een aspect dat meegenomen moet worden bij verdere doorontwikkeling van vlek 1 & 2.

Noord			
21	Het Westerzeedijkgebied wordt autoluw gemaakt, in hoeverre is er dan sprake van de Westerzeedijk als toegangsweg naar Harlingen?	De Westerzeedijk behoudt de huidige verkeersfunctie. De weg wordt passend ingericht bij deze functie. Dit is nu niet geval. Het doel is om oversteken makkelijker en veiliger te maken. Binnen het gebied komen de fietser en voetganger op 1, auto's zijn te gast.	Geen wijzigingen in de verkeerskundige functie van de Westerzeedijk.
22	Is nut, noodzaak, haalbaarheid en wenselijkheid van de invullingen van vlek 1 en 2 onderzocht? (hoge gebouwen met doorgetrokken gracht?) -Verhuizing Gemeentewerf? -Verhuizing Aldi? -Verontreinigde grond? -Publieke opinie? -Mening klankbordgroep? -Mening/visie Vereniging Oud Harlingen? -Entree naar binnenstad? -Ongelijkvloerse spoorwegovergang i.c.m. een brug? -Reserveringszone? -Functie?	Met de vaststelling van het Voorkeursmodel heeft de gemeenteraad ingestemd met een transformatie naar een aantrekkelijk recreatief gebied met hierin ontwikkelingsmogelijkheden. Voor vlek 1 en 2 worden stedelijke maatschappelijke en/of commerciële functies voorzien, die op deze wijze een bijdrage leveren aan het recreatieve karakter van het Westerzeedijkgebied. In de uitwerking van de ontwikkelvlekken worden stakeholders verder betrokken.	Geen wijziging in schetsontwerp
23	Kan het concept schetsontwerp met daarin de ligging van de woonboten correct en op schaal getekend worden zodat bewoners een goed beeld krijgen van de toekomstige situatie?	-	Het schetsontwerp wordt hierop aangepast.
24	Wordt de Zuidergrachtswal onderdeel van het park of begint het park naast de Zuidergrachtswal?	De Zuidergrachtswal moet een geheel vormen met het park. De precieze uitwerking volgt in het voorlopig ontwerp.	Geen aanpassing, uitwerking in voorlopig ontwerp.
25	Welke inrichting krijgt de kade (verhard of grasland met bomen)?	In het schetsontwerp staat de zuidelijke kade van Zuidgrachtswal ingetekend als 'zachte' kade met riet. We verwachten dat de huidige kade wordt gehandhaafd.	Geen wijziging in schetsontwerp

Noord			
26	De geluidswal noordelijk van het hockeyveld heeft plaatsgemaakt voor een dubbele bomerij, komt die functie daarmee te vervallen?	Nee, integratie van geluidswal met bomen. In het noordelijk deel wordt in het schetsontwerp een geaccidenteerd landschap voorgesteld. Ook ten noorden van de hockeyvelden zijn nieuwe heuvels voorgesteld.	Geen wijziging in schetsontwerp
27	Gaat de huidige bomerij ten noorden van de hockeyvelden verdwijnen?	Bestaande bomen in het Westerzeedijkgebied zullen in een latere fase worden beoordeeld op kwaliteit. Uitgangspunt is natuurlijk om mooie gezonde bomen onderdeel te laten zijn van het park en waar mogelijk te behouden.	Wordt onderzocht en uitgewerkt in volgende fase
28	Gaat de Zuidergrachtswal ook een wandelfunctie vervullen?	De Zuidergrachtswal is bereikbaar met de auto, de fiets en te voet. Hierbij geldt dat het Westerzeedijkgebied autoluw is (in ieder geval geen doorgaand verkeer). Wandelaars en fietsers kunnen dus gebruik maken van de Zuidergrachtswal.	Geen wijziging in schetsontwerp
29	Welk groen in het noordelijke deel van het Westerzeedijkgebied wordt behouden?	Een belangrijk uitgangspunt voor het Westerzeedijkgebied om tot een prettig recreatieve plek te komen is dat het een groen, toegankelijk gebied wordt. In een latere fase wordt precies duidelijk wat wordt behouden, wat wordt vervangen en wat wordt weggehaald en toegevoegd.	Wordt onderzocht en uitgewerkt in volgende fase
30	Hoe denkt de gemeente vorm te geven aan het beperken van overlast en het borgen van de veiligheid van de waterspeelplaats aan de Bolswardervaart, ter hoogte van de sportvelden?	Het beperken van overlast en borgen van veiligheid zijn belangrijke aspecten, die worden uitgewerkt in het voorlopig en definitief ontwerp voor het park.	In deze fase wordt niet nog niet in detail uitgewerkt, dit volgt in de volgende fase.
31	Hoe komt de ontsluiting van de Zuidergrachtswal eruit te zien?	De Zuidergrachtswal blijft toegankelijk te voet, met de fiets en met de auto. De route blijft ongewijzigd. De inrichting van de straat wordt ontworpen in het voorlopig ontwerp.	Nu geen wijzigingen, uitwerking in voorlopig ontwerp.
32	Kan er in het schetsontwerp duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen verkeersfuncties van de verschillende paden (wandel-, fiets-, en autoverbindingen)?	-	Er wordt in het aangepaste schetsontwerp onderscheid gemaakt tussen verschillende vervoerswijzen.
33	Waarom zijn bepaalde gebieden wit ingetekend en wat is de betekenis hiervan?	De wit ingetekende gebieden in het concept schetsontwerp betreffen ontwikkelvlekken. In het concept schetsontwerp zijn deze niet duidelijk aangegeven. In het aangepaste schetsontwerp zal dit duidelijker worden aangegeven.	In het aangepaste schetsontwerp zijn de ontwikkelvlekken gearceerd weergegeven.

Noord			
34	Bewoners vinden van Zuidergrachtswal vinden het klinkerweggetje charmant en zien geen verbetering of toegevoegde waarde in een geasfalteerde weg. Daarnaast zouden we het draaien van onze auto's graag op de huidige plaats willen houden (ter hoogte van de ingang van het voormalige voetbalveld), waarbij een groter oppervlak wel wenselijk zou zijn.	Dit zijn details die we in het voorlopig ontwerp gaan beoordelen.	Geen aanpassing, beoordeling en uitwerking in voorlopig ontwerp.
35	Bij het vaststellen van het voorkeursmodel is door de gemeenteraad nadrukkelijk aangegeven dat rekening moet worden gehouden met in- en omwonenden.	-	Dit punt wordt aangevuld in de inleiding.
36	Is er al nagedacht over welke hotelketen op vlek 2 kan ontwikkelen? Er is kans op concurrentie met ondernemers/hotels in de binnenstad.	Nee. Voor vlek 1 en 2 is het stadskantoor in beeld. Voor het stadskantoor lijkt de optie om op een van deze vlekken te ontwikkelen voordelig te zijn. Een combinatie met een hotel is dan een mogelijkheid. Er zijn partijen die interesse hebben getoond bij gemeente. Er zijn nog geen verdere eisen aan gesteld (zoals aantal kamers). In het komende jaar volgt verder onderzoek vanuit de gemeente naar de combinatie stadskantoor-hotel. Hiervoor is vanuit het project Stadskantoor geld voor aangevraagd bij de gemeenteraad. Het onderzoek spitst zich toe op vlek 1 en 2 en heeft daardoor raakvlakken met project Westerzeedijk. Vanuit de projectgroep en klankbordgroep Westerzeedijk wordt de ontwikkeling van een eventueel stadskantoor en/of hotel getoetst aan de eisen die in het voorkeursmodel zijn gesteld.	Geen wijziging in schetsontwerp
37	Een deel van de klankbordgroep uit twijfels over de invulling van vlek 2 en de draagvlak daarvoor vanuit Harlingen.	De gemeente neemt kennis van deze opmerking en vraagt de klankbordgroep dit mee te nemen in het advies over het schetsontwerp.	Geen wijziging in schetsontwerp
38	Wat wordt de inrichting van de noordzijde van de Zuidergracht?	Daar doen we vanuit dit project niets mee.	Geen wijziging in schetsontwerp

Noord			
39	Waarom is parkeren langs de Zuidergrachtswal aan de waterzijde gesitueerd?	Het pad moet onderdeel van het park worden, een uitstraling met auto's aan de parkzijde is niet wenselijk. Daarom is als uitgangspunt opgenomen parkeren aan de waterzijde wordt gesitueerd. In de uitwerking van het ontwerp gaan we naar de loop van het pad kijken. De precieze plaats voor parkeren is een detail voor uitwerking. Afstemming met bewoners vindt daarom ook in de volgende fase plaats.	Geen wijziging in schetsontwerp
40	Bij het Waddenhalpad hoort in de dwarsdoorsnede de kant met de woonboten een harde kade te zijn	-	Wordt aangepast in schetsontwerp
41	Wat is de verhouding tussen bebouwing en openbaar gebied in ontwikkelvlak 3?	In het voorkeursmodel is aangegeven dat op vlek 3 ruimte is voor kleinschalige commerciële en/of maatschappelijke functies. De openbaarheid en parkfunctie zijn op deze plek het belangrijkste en worden als randvoorwaarde meegegeven. Een eventuele functie moet passen binnen het parkachtige karakter van dit gebied.	Het parkachtige karakter vormt de basis voor deze ontwikkelvlak, dit wordt extra benadrukt in het schetsontwerp.
42	Er wordt (te) veel nadruk gelegd op het thema sport en spel, het komt op (te) veel plekken in het schetsontwerp terug.	De gemeente neemt kennis van deze opmerking. In het voorkeursmodel en de uitgangspunten voor het schetsontwerp is bewust gekozen voor een gebied dat bijdraagt aan de gezonde stad.	Geen wijziging in schetsontwerp
43	De noordzijde van het talud ten zuiden van de Waddenhal is nat, in de winter is het niet goed begaanbaar. In grond ligt een laag die daarvoor zorgt.	De gemeente neemt kennis van deze opmerking.	Geen wijziging in schetsontwerp

Midden			
	Vraag/opmerking	Reactie gemeente Harlingen	Status
44	Fietsovergang dijk m.b.t. veiligheid	Met de nieuwe Afsluitdijk en de beoogde fietsroute langs de Friese kust zou de fietsmogelijkheid aan de zee kant van de dijk aan populariteit kunnen toenemen. Er zijn nu twee plekken om fietsend de dijk op te gaan. Deze bevinden zich echter aan de uitzijden van het gebied; bij de Willemshaven en bij de oprit van de N31. Wij denken dat een extra fietsopgang halverwege op de dijk zal zorgen voor een verdere verweving van de dijk met het Westerzeedijkgebied, wat positief zal kunnen bijdragen aan de recreatieve uitstraling. De nieuwe opgang zal natuurlijk volledig volgens de veiligheidseisen uitgevoerd worden.	Fietsovergang is opgenomen in het schetsontwerp. Veiligheid is aandachtspunt bij uitwerking in voorlopig ontwerp.
45	De geprojecteerde verbinding (getekend als brug) vanuit het middendeel naar het noordelijk deel, waarbij problemen worden voorzien ten aanzien van: <ul style="list-style-type: none"> • het (te allen tijde) in- en uit kunnen varen; • overlast (geluid, inkijk); • eigendomssituatie ter plekke. 	Deze beoogde brug was sterk gekoppeld aan de locatie van vlek 4. Hiervoor worden nu alternatieve locaties onderzocht waardoor de noodzaak van deze verbinding minder is.	Brug is niet opgenomen in het schetsontwerp.
46	Zorgen over huisjes aan het water en geluidsoverlast op ontwikkelvlek 5.	Een belangrijke voorwaarde voor de ontwikkeling van vlek 5 is dat er geen huisjes direct aan de Bolswardervaart mogen komen te liggen. De verschillende ontwikkelaars zullen hier rekening mee moeten houden in hun voorstel.	De plannen van marktpartijen worden hierop getoetst door de gemeente.
47	Er zijn zorgen over de bezettingsgraad van het recreatiepark (vlek 5) over het hele jaar en mogelijke permanente bewoning. Het is de bedoeling dat het park het hele jaar levendig is. Hiermee moet rekening worden gehouden in de exploitatiefase en wellicht eisen opleggen.	Hier is de gemeente volledig mee eens. De zorg is ook aan de verschillende ontwikkelaars in de uitvraag meegegeven en zij zullen daar een antwoord op moeten geven.	De plannen van marktpartijen worden hierop getoetst door de gemeente.

Midden			
48	Het ontwikkelen van een (commerciële) dag- of verblijfsrecreatieve functie in ontwikkelvlak 4 wordt bewoners als ongewenst benoemd. Men voorziet problemen op het gebied van overlast voor direct omwonenden en waardevermindering voor woningen en woonboten rondom. Daarnaast wordt niet begrepen waarom een dergelijke functie op deze plek geprojecteerd is en niet elders in het Westerzeedijkgebied.	In het voorkeursmodel is vlek 4 bedoeld als locatie voor dag- en/of verblijfsrecreatie. Wij realiseren ons dat de locatie van deze ontwikkeling veel impact heeft op de omwonenden, hiermee wordt in de uitwerking rekening gehouden. Binnen het schetsontwerp is de locatie daarom breder weergegeven als zoekgebied, waarbij het voormalige Koementerrein (vlek 4A) ook meegenomen is.	In het schetsontwerp is onderscheid gemaakt tussen ontwikkelvlak 4 en 4A
49	De parkzone ten westen van ontwikkelvlak 5 is in het schetsontwerp nog niet ontworpen. Het is daarom niet duidelijk hoe dit park in verbinding staat met de dijk, vlek 5 en de camping. Het is niet verstandig om de inrichting hiervan volledig te laten afhangen van de invulling van ontwikkelvlak 5.	Deze parkzone moet de uitstraling krijgen van een 'rietwereld' met grasland. Eventuele verdere invulling moet in dit beeld passen. De uitwerking van dit gebied gebeurt verder in samenhang met de ontwikkeling op vlek 5.	Geen wijziging.
50	De bestaande bosschages in de parkzone naast ontwikkelvlak 5 moeten behouden blijven, omdat hier veel vogels nestelen en omdat ze de omwonenden privacy bieden.	De bosschages zijn landschappelijk onderdeel van de "boomeilanden" in het gebied dat zoveel mogelijk behouden moeten worden. Binnen de bosschages kunnen wel ontwikkelingen plaatsvinden.	Het landschapsonderdeel met boomeilanden is opgenomen in het schetsontwerp. Ontwikkelingen in de parkzone worden in een later stadium uitgewerkt.
51	De brug die onderdeel uitmaakt van de wandelverbinding tussen de Westerzeedijk en Byniastate mag geen beletsel opleveren voor scheepvaart.	Er wordt rekening gehouden met geldende regels en eisen. De brug over de Bolswardervaart wordt een vaste brug. Deze krijgt dezelfde doorvaarthoogte als de brug bij de N31 (minimaal 2,5m.)	Geen wijziging in schetsontwerp.
52	De bestaande oevers van de Bolswardervaart moeten zo weinig mogelijk worden aangetast. Waar dit toch nodig is, gaat de voorkeur uit naar scheef aflopende oevers met waterplanten en riet.	Uitgangspunt is dat de huidige oevers zoveel mogelijk worden gehandhaafd.	Geen wijziging in schetsontwerp.
53	Het Koementerrein is onderdeel gemaakt van vlek 4. Kunnen de zoekgebieden als losse onderdelen worden benoemd?	-	Aanpassing naar vlek 4 en 4a in het schetsontwerp.

Midden			
54	Is vlek 4 de juiste plaats voor (commerciële) dag- en/of verblijfsrecreatie?	Dit is in het voorkeursmodel al vastgelegd. In het schetsontwerp is vlek 4 een zoekgebied, waar ruimte is voor dergelijke functies. Afstanden tot woningen worden gehanteerd zoals wettelijk is vastgelegd. Harlingen heeft geen slecht weervoorziening, daar zou dit een geschikte plek voor kunnen zijn. Als er een initiatiefnemer komt, kan vlek 4 hiervoor worden gebruikt. De vlek ligt weliswaar in de reserveringszone, maar ook binnen bebouwd gebied, hiervoor geldt een ander regime t.a.v. bouwen (ja mits, i.p.v. nee tenzij).	Geen wijziging in schetsontwerp
55	De paden langs de woning Westerzeedijk 27 moeten worden verwijderd (lopen over eigen terrein).	-	De paden worden verwijderd uit het schetsontwerp.
56	Hebben zich initiatiefnemers gemeld voor ontwikkelvlek 4?	Nee. Op deze vlek wil de gemeente graag een functie met samenhang tussen recreatiepark (vlek 5) en strand. Het deel ten zuiden van Koementerrein is parkgebied en openbaar, Koementerrein zelf is voor dag en/of verblijfsrecreatie (wellicht commercieel). In de tijd ligt het voor de hand dat eerst vlek 5 wordt ontwikkeld en daarna pas invulling van vlek 4.	Geen wijziging in schetsontwerp
57	De woning Westerzeedijk 27 maakt onderdeel uit van ontwikkelvlek 4, hoe wordt rekening gehouden met de eigenaren?	Zo lang er eigenaren zijn die niet willen verkopen, gebeurt er niets. Als die bereidheid er wel is en een initiatiefnemer komt bij gemeente staat gemeente positief tegenover een ontwikkeling.	Geen wijziging in schetsontwerp
58	Voor vlek 5 wordt een aantal ruimtelijke criteria gegeven. Hoe komen die terug in beoordeling van projectplannen?	Dit zijn de criteria die zijn meegegeven in de uitvraag aan marktpartijen. De plannen die door marktpartijen zijn ingediend, worden op deze criteria getoetst.	Geen wijziging in schetsontwerp

Zuid			
	Vraag/opmerking	Reactie gemeente Harlingen	Status
59	Onderzoek de mogelijkheid voor een uitkijktoren in het natuurgebied ten zuiden van camping De Zeehoeve.	Sense of Place heeft de opdracht om in het Westerzeedijkgebied door middel van kunst samenhang in het gebied te brengen en de verbinding te leggen tussen het gebied binnen en buiten de dijk. Een van de suggesties is een uitkijktoren. De locatie van deze toren ligt nog niet vast. Deze plannen worden los van het schetsontwerp ontwikkeld.	Niet opnemen in schetsontwerp.
60	Over de plaats van de brug over de Bolswardervaart (als onderdeel van de wandelroute Westerzeedijk – Biniastate) moet goed worden nagedacht. Mogelijk ontstaat er overlast door een toename van verkeersbewegingen en jongeren die in de zomer vanaf de brug in het water springen. Een brug dichtbij woningen (Plan-Zuid, Freyhof) is daarom niet wenselijk.	Bij de positionering van de brug zullen we zo veel als mogelijk de impact op de omwonenden proberen te minimaliseren. Op basis hiervan wordt gekozen voor een brug dicht bij de camping.	Verwerken in Schetsontwerp

Quick wins			
	Vraag/opmerking	Reactie gemeente Harlingen	Status
61	Het opspuiten van het strand levert nog niet de gewenste resultaten, vooral bij de pier blijft veel troep liggen en het zand waait tegen de dijk op.	Met een expertteam (experts van) is er gekeken naar de mogelijkheden om een schoner strand te realiseren. Voor een schoner strand wordt een onderzoek uitgevoerd naar slibschermen.	Uitkomst onderzoek afwachten.
62	De slibvorming op het strand is een natuurlijk proces. Dit proces tegengaan met kunstmatige ingrepen is niet logisch en mogelijk niet toegestaan door de Natura 2000 status van het gebied.	De slibschermen worden vooral geplaatst om aanspoelen van dode algen (zwarte smurrie) te voorkomen. Niet om slib tegen te houden.	Uitkomst onderzoek afwachten.
63	Wanneer worden de quick wins (o.a. parkeerplaats, oversteekplaatsen, aanpassingen van de weg) gerealiseerd?	Er wordt momenteel gewerkt aan de planning. 2020 of 2021 is de verwachting.	Planning afwachten.
64	Kan voor de entree van Harlingen een bord worden geplaatst waar bezoekers kunnen parkeren en tegen welke voorwaarden?	Parkeerinformatie is geen onderdeel van het project Westerzeedijk, dit wordt gemeentebreed opgepakt.	Geen wijziging in schetsontwerp
65	Kunnen er mooiere hekken bij de gemeentewerf en Waddenhal worden neergezet?	Het eigenlijke wenselijke beeld is om geen hekken te hebben. Het aanpassen van hekken is daarom nu niet aan de orde.	Geen wijziging in schetsontwerp
66	Is het pad tussen de Westerzeedijk en Byniastate een wandel- of fietsverbinding?	Er is technisch onderzoek gedaan of je onder de N31 door kunt fietsen, maar dat kan niet. Daarom is ervoor gekozen een wandelpad aan te leggen.	Geen wijziging in schetsontwerp
67	Is onderzocht hoeveel mensen er gebruik gaan maken van het wandelpad Westerzeedijk – Byniastate?	Er is al lange tijd een wens bij Harlingers om van Oost-Harlingen naar de Westerzeedijk te kunnen lopen. Dit is een van de meest gehoorde wensen tijdens het Open Planproces. Daarom willen we deze verbinding maken en is het wandelpad opgenomen in het bestuursakkoord. Daarnaast worden door deze verbinding meer wandelrondjes gecreëerd die uitnodigen tot beweging.	Geen wijziging in schetsontwerp
68	Bewoners van De Hoop en De Standvastigheid zijn gehecht aan het uitzicht aan de achterkant van hun woning. Zij zijn bang dat zij dit uitzicht kwijtraken als	Het wandelpad komt op een zo groot mogelijke afstand van de woningen te liggen. Op de plaats waar het pad aansluit op De Hoop ligt het pad het dichtst bij de	Onderzoek in volgende fase

	het wandelpad wordt aangelegd.	woningen. Het enige dat zichtbaar kan zijn voor bewoners is het hek dat wordt geplaatst langs het pad. Dit hek wordt ca. 1 meter hoog. In de volgende fase kijken we hoe het pad landschappelijk het beste kan worden ingepast.	
69	Verschillende bewoners van Byniastate zijn bang dat door de aanleg van het wandelpad overlast gaat ontstaan doordat de kluunplek onder de N31 een hangplek wordt, fietsers en brommers van het pad gebruik gaan maken en doordat bootjes gaan aanmeren aan de Harlingervaart.	We proberen overlast zoveel mogelijk te voorkomen. Bijvoorbeeld door een hek te plaatsen waardoor fietsers en brommers geen toegang krijgen. Welke maatregelen hiervoor nodig zijn, onderzoeken we in de volgende fase.	Onderzoek naar maatregelen in volgende fase
70	Bewoners van Byniastate willen graag dat er handhaving plaatsvindt als overlast optreedt door de aanleg van het wandelpad. Zij verwachten dat dit onvoldoende zal gebeuren.	We proberen overlast zoveel mogelijk te voorkomen. Welke maatregelen hiervoor nodig zijn, onderzoeken we in de volgende fase (zie ook bij 69). Wanneer er na aanleg toch overlast ontstaat, zal hierop handhaving plaatsvinden.	Onderzoek naar maatregelen in volgende fase
71	De bewoners in Byniastate die het dichtst bij het wandelpad wonen, zijn bang dat de aanleg van het pad ten koste gaat van hun privacy.	Het wandelpad komt op een zo groot mogelijke afstand van de woningen te liggen. Op de plaats waar het pad aansluit op De Hoop ligt het pad het dichtst bij de woningen. In de verdere uitwerking kijken we of er aanvullende maatregelen nodig zijn om de privacy van de bewoners te waarborgen.	Onderzoek in volgende fase
72	Bewoners van Byniastate hechten aan de rust in de wijk en vrezen door een toename van verkeersbewegingen een toename van drukte.	We verwachten dat de voetgangers vooral uit Harlingen zullen komen. Buiten het wandelpad verandert er niets aan de situatie in de rest van de wijk.	Onderzoek in volgende fase
73	Bewoners willen liever geen verlichting langs het wandelpad.	Deze wens komt overeen met het beleid van gemeente Harlingen voor verlichting.	Geen wijziging in schetsontwerp
74	Bewoners van Byniastate vragen zich af of Natuurmonumenten een akkoord moet geven op het wandelpad en wat de mening van Natuurmonumenten is.	Vanwege de natuur in het Hegewirsterfjld heeft de gemeente in overleg met Natuurmonumenten gekozen voor het aanleggen van het wandelpad aan de noordzijde van de Harlingervaart.	Geen wijziging in schetsontwerp
75	Bewoners van Byniastate suggereren een alternatieve route voor het wandelpad in het verlengde van de speeltuin in Byniastate, parallel aan de N31, richting	Deze optie is minder wenselijk vanwege doorsnijding van agrarische percelen, een langer tracé, een minder aantrekkelijke route langs de N31	Geen wijziging in schetsontwerp

	de Harlingervaart en via de bestaande kluunvoorziening		
76	Bewoners van Byniastate suggereren een alternatieve route voor het wandelpad in het verlengde van de speeltuin in Byniastate over de N31 heen (met een brug) of onder N31 door (met een tunnel).	Deze optie is niet wenselijk, omdat we het pad met beschikbare middelen en op korte termijn willen aanleggen. De kosten voor een brug of tunnel zijn erg hoog en vragen om een lange voorbereidingstijd, waardoor het pad op korte termijn niet kan worden aangelegd.	Geen wijziging in schetsontwerp
77	Bewoners van Byniastate suggereren een alternatieve route voor het wandelpad in het verlengde van De Standvastigheid, parallel aan de N31 richting de Harlingervaart en via de bestaande kluunvoorziening	Hoewel deze optie minder wenselijk is, vanwege doorsnijding van agrarische percelen, langer tracé, een minder aantrekkelijke route zullen we deze onderzoeken bij de uitwerking van het voorlopig ontwerp. Bewoners van de Standvastigheid en directe omgeving worden hierbij betrokken.	Nader onderzoek in volgende fase